

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Національний університет «Одеська юридична академія»

# **СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ТА ПРАВОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ**

**МАТЕРІАЛИ**  
Міжнародної науково-практичної конференції

*Одеса, 22 квітня 2026 року*

**Том 1**

Одеса  
2026

УДК 34:004:316.4(477)  
С 70

*Рекомендовано до друку вченою радою  
Національного університету «Одеська юридична академія»  
(протокол № 8 від 23.04.2026 р.)*

За загальною редакцією академіка **С. В. Ківалова**

**С70 Соціально-політична та правова система України в цифрову епоху: сучасні виклики : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 22 квітня 2026 р.) / заг. ред. С. Ківалова ; НУ «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2026. – Т. 1. – 704 с.  
ISBN 978-617-8763-15-2**

Матеріали конференції узагальнюють результати наукових досліджень і практичних напрацювань учених, фахівців та представників професійних спільнот, виконаних в умовах воєнного часу та глибоких суспільних трансформацій.

У збірнику представлено широкий спектр наукових розвідок і практико-орієнтованих досліджень, що охоплюють актуальні проблеми публічного та приватного права, функціонування держави, судової та правоохоронної системи, а також трансформації суспільних процесів у цифрову епоху. Значну увагу приділено питанням адміністративного, фінансового, конституційного, міжнародного, морського та митного права, а також сучасним викликам у сфері кримінального права, кримінального процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності.

Окремі наукові секції присвячені проблемам удосконалення судоустрою, діяльності прокуратури, адвокатури та інших правоохоронних органів, розвитку трудового права і права соціального забезпечення, а також реформуванню цивільного, господарського, земельного, екологічного та енергетичного права. Збірник відображає також міждисциплінарний характер сучасних досліджень, охоплюючи питання філософії права, світових соціально-політичних процесів, соціології та психології, економіки та підприємництва в умовах війни і повоєнного відновлення. Важливе місце посідають дослідження у сфері інформаційних технологій, кібербезпеки, штучного інтелекту та математичного моделювання як ключових чинників забезпечення національної безпеки.

Крім того, у збірнику висвітлено проблематику педагогіки, лінгвістики права, перекладознавства, журналістики, фізичної та військової підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розрахований на науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти та практиків у галузях права, економіки, соціології, психології, політології, інформаційних технологій і суміжних дисциплін.

УДК 34:004:316.4(477)

Відповідальний за випуск професор **М. Р. Аракелян**

*Матеріали видано в авторській редакції.*

ISBN 978-617-8763-15-2

© НУ «Одеська юридична академія, 2026  
© Автори статей, 2026

## Зміст

|                                                                                                               |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| ПРИВІТАННЯ ПРЕЗИДЕНТА НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ», АКАДЕМІКА СЕРГІЯ КІВАЛОВА ..... | 16 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|

### СЕКЦІЯ 1. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ, ФІНАНСОВОГО ПРАВА

|                                                                                                                                                                                     |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <i>Ківалов Сергій Васильович</i><br>СПОРИ У СФЕРІ МЕДІА ТА ПРОБЛЕМА ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ФОРМИ .....                                                                         | 18 |
| <i>Тодошак Олег Володимирович</i><br>ЗМІНА ВИДУ ТА РОЗМІРУ АДМІНІСТРАТИВНОГО СТЯГНЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНИМ СУДОМ: МЕЖІ ДОПУСТИМОГО ВТРУЧАННЯ. ....                                     | 21 |
| <i>Біла-Тіунова Любов Романівна</i><br>КАР'ЄРА ЯК БАГАТОВИМІРНЕ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВЕ ЯВИЩЕ .....                                                                                       | 25 |
| <i>Білоус-Осінь Тетяна Ігорівна</i><br>ПРАВОПОРУШЕННЯ В СФЕРІ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ. ....                                                       | 29 |
| <i>Голоядова Тетяна Олексіївна</i><br>ОКРЕМІ АСПЕКТИ РЕГУЛЮВАННЯ МЕТОДІВ ОПТИМАЛЬНОГО ОПОДАТКУВАННЯ В ПОДАТКОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ .....                                              | 32 |
| <i>Даниленко-Негара Юлія Сергіївна</i><br>ДО ВИЗНАЧЕННЯ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ МОБІНГУ (ЦЬКУВАННЯ) В ДЕРЖАВНІЙ СЛУЖБІ. ....                                                      | 34 |
| <i>Закаленко Олена Василівна, Осадчий Анатолій Юрійович</i><br>АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПОЗОВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАХИСТУ ПРАВ, СВОБОД ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ В ПУБЛІЧНО-ПРАВОВИХ ВІДНОСИНАХ ..... | 38 |
| <i>Козачук Діана Анатоліївна</i><br>САМОКОРЕКЦІЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО АКТА: ПРАВОВІ ФОРМИ ТА ОБМЕЖЕННЯ .....                                                                           | 40 |
| <i>Негара Родіон Віталійович</i><br>АДМІНІСТРАТИВНІ АКТИ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ВЕЛИКОЇ КІЛЬКОСТІ ОСІБ: ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ .....                              | 44 |
| <i>Назарчук Анастасія Валеріївна</i><br>ЩОДО ПІДХОДІВ ДО ГРАДАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ АНТИДИСКРИМІНАЦІЙНИХ АКТИВ. ....                                                                      | 47 |
| <i>Панфілов Олег Євгенович</i><br>ДЕЯКІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКОЮ ЮРИСДИКЦІЄЮ В УМОВАХ ДЕМОКРАТИЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ .....                                      | 49 |
| <i>Сідор Михайло Іванович</i><br>ВІРТУАЛЬНІ АКТИВИ ЯК ОБ'ЄКТ ФІНАНСОВО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ .....                                                          | 53 |
| <i>Стрельников Андрій Вікторович</i><br>ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ «ПРАВОСУБ'ЄКТНІСТЬ» ТА «АНТИКОРУПЦІЙНА СУБ'ЄКТНІСТЬ» .....                                            | 57 |
| <i>Фролова Євгенія Ігорівна</i><br>ДО ПИТАННЯ ЗАХИСТУ ПРАВА НА ДЕРЖАВНУ СЛУЖБУ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ .....                                                                | 60 |
| <i>Глиняний Іван Володимирович</i><br>ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ. ....                                     | 63 |

*Бевзюк Ангеліна Костянтинівна*

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ. . . . . 66

*Піть Ігор Юрійович*

ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЗА СКОЄННЯ  
АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРОСТУПКІВ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД . . . . . 68

*Данілов Олександр Дмитрович*

ПРАВОВИЙ СТАТУС КЕРІВНИКА АПАРАТУ СУДУ ЯК СПЕЦІАЛЬНОГО СУБ'ЄКТА  
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ. . . . . 72

*Зільберт Валентина Сергіївна*

МАТЕРІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ: СУБ'ЄКТНИЙ СКЛАД  
ТА АНТИКОРУПЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ . . . . . 75

*Костюк Михайло Анатолійович*

ДО ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГУ ТА ЗМІСТУ ГАРАНТІЙ ДЕРЖАВИ ЩОДО ВИКОНАННЯ  
СУДОВИХ РІШЕНЬ. . . . . 77

*Малюта Владислав Васильович*

ЩОДО РОЗМЕЖУВАННЯ СФЕРИ ДІЇ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО АДМІНІСТРАТИВНУ  
ПРОЦЕДУРУ» ТА ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДЯН» ПРИ РОЗГЛЯДІ  
СКАРГ . . . . . 80

*Негара Олена Віталіївна*

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ СУБ'ЄКТНОСТІ НАДАВАЧІВ ПУБЛІЧНИХ  
ПОСЛУГ . . . . . 82

## **СЕКЦІЯ 2. АКТУАЛЬНА ГРАНІ ЗАГАЛЬНОЇ ТЕОРІЇ ПРАВА ТА ДЕРЖАВИ**

*Завальнюк Володимир Васильович*

НАЦІОНАЛЬНА ДЕРЖАВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ: СУЧАСНІ ПРАВОВІ ВИКЛИКИ . . . . . 86

*Мельничук Ольга Степанівна*

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРАВОВИХ ДОКТРИН У КОНТЕКСТІ ГАРМОНІЗАЦІЇ ПРАВОВОЇ  
СИСТЕМИ УКРАЇНИ З ACQUIS EC . . . . . 89

*Кравченко Сергій Петрович*

ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ ЛІНГВІСТИЧНОЇ ДОКТРИНИ ПРАВА . . . . . 93

*Чувакова Ганна Михайлівна*

АНОМАЛІЇ ГАЛУЗЕВОЇ ЮРИДИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ . . . . . 96

*Рязанов Михайло Юрійович*

НОРМАТИВНИЙ ФАКТ ЯК ФОРМА АКТУАЛІЗАЦІЇ ПРАВОВОЇ СПАДЩИНИ. . . . . 98

*Антошина Ірина Володимирівна*

ІНФОРМАЦІЙНА ФУНКЦІЯ ПРАВА У ЦИФРОВУ ЕРУ . . . . . 102

*Ковбасюк Степан Валерійович*

ДО ПИТАННЯ ПРО КРИТЕРІЇ ІЕРАРХІЗАЦІЇ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ. . . . . 105

*Іванчук Віра Євстафіївна*

ЗАВДАННЯ ПРАВОВОГО МОНІТОРИНГУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ  
ПРАВА. . . . . 107

*Грунь Олександр В'ячеславович*

ЩОДО ПЕРСПЕКТИВ ВПЛИВУ ІКТ НА ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ . . . . . 110

*Лисак Станіслав-Юрій Юрійович*

РОЗВИТОК АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПІСЛЯВОЄННИХ  
ТРАНСФОРМАЦІЙ . . . . . 113

## **СЕКЦІЯ 3. ІСТОРИЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА**

*Аніщук Ніна Володимирівна*

ВНЕСОК ОЛЕКСАНДРИ ЄФИМЕНКО У РОЗВИТОК ЖІНОЧОГО РУХУ НА ПОЧАТКУ  
XX СТ. . . . . 116

|                                                                                                                                                                                       |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Горяга Оксана Вікторівна</b><br>КНЯГИНЯ ОЛЬГА – ВИДАТНА ЖІНКА ТА ДЕРЖАВНА ДІЯЧКА .....                                                                                             | 118 |
| <b>Єфремова Наталя Володимирівна</b><br>ДО ПИТАННЯ ПРО РOLЬ ПРАВОВОЇ ОСВІТИ ЖИТЕЛІВ-ЧЛЕНІВ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ<br>ГРОМАД УКРАЇНИ В СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ .....          | 121 |
| <b>Корнієнко Ірина Валеріївна</b><br>ОСВІТА ТА КНИГОДРУКУВАННЯ У ДОБУ ГЕТЬМАНЩИНИ. ....                                                                                               | 124 |
| <b>Завальнюк Ірина Володимирівна</b><br>ПРАВОВА ЕТНОЛОГІЯ ЯК НАПРЯМ СУЧАСНОГО ПРАВОВИЗНАВСТВА: ЕТНОКУЛЬТУРНИЙ<br>ВИМІР ПРАВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ .....                              | 128 |
| <b>Артур Ліс</b><br>LEX SALICA ЯК ЕЛЕМЕНТ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ ЄВРОПИ: МІЖ ЗВИЧАЄМ<br>ТА ПИСАНИМИ НОРМАМИ .....                                                                | 131 |
| <b>Любічанківський Ольгерд-Ілля Ілліч</b><br>ДИНАМІКА РОЗВИТКУ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ГЕНДЕРНУ ІДЕНТИЧНІСТЬ: ВІД<br>ПОСТУПОВОГО ВИЗНАННЯ ДО СУЧАСНОЇ ТУРБУЛЕНТНОСТІ (1970-ТІ – 2025) ..... | 134 |
| <b>Саранчук Олександра Валеріївна</b><br>СОВІСНІ СУДИ НА ПІВДНІ УКРАЇНИ ЯК ФОРМА НАРОДНОГО СУДОЧИНСТВА<br>(ОСТАННЯ ЧВЕРТЬ XVIII – ПЕРША ПОЛОВИНА XIX СТ.) .....                       | 137 |
| <b>Еміль Сальчинський</b><br>ЦЕРЕКВІЦЬКИЙ ТА НЕШАВСЬКИЙ ПРИВІЛЕЇ 1454 РОКУ: ПРИЧИНИ ЇХ ПРИЙНЯТТЯ,<br>ХАРАКТЕРИСТИКА І ЗНАЧЕННЯ .....                                                  | 142 |
| <b>СЕКЦІЯ 4. КОНСТИТУЦІЙНИЙ ВИМІР НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ<br/>В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ</b>                                                                    |     |
| <b>Львова Єлизавета Олегівна</b><br>НАЦІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ<br>КОНСТИТУЦІЙНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ УКРАЇНИ .....                                             | 146 |
| <b>Афанасьєва Мар'яна Володимирівна</b><br>МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ ПРИНЦИП ЗАБОРОНИ ПРИМУСОВОЇ АСИМІЛЯЦІЇ .....                                                                           | 150 |
| <b>Mishyna Natalia</b><br>LA LIBERTÉ COGNITIVE FACE AUX NEUROTECHNOLOGIES: ENJEUX JURIDIQUES À L'ÈRE DE<br>L'INTELLIGENCE ARTIFICIELLE .....                                          | 153 |
| <b>Кулі-Іванченко Ксенія Костянтинівна</b><br>ПРИЙНЯТТЯ КОНСТИТУЦІЇ ШЛЯХОМ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО РЕФЕРЕНДУМУ ЯК ГАРАНТІЯ<br>СТАБІЛЬНОСТІ КОНСТИТУЦІЙНОГО ЛАДУ В УКРАЇНІ .....               | 155 |
| <b>Батан Юрій Дмитрович</b><br>КОЛЕКТИВНІ ПРАВА ЛЮДИНИ В УМОВАХ ОСОБЛИВИХ ПРАВОВИХ РЕЖИМІВ .....                                                                                      | 158 |
| <b>Волкова Дарія Євгенівна</b><br>СВОБОДА АСОЦІАЦІЙ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ: УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ ТА<br>СТАНДАРТИ РАДИ ЄВРОПИ .....                                                    | 162 |
| <b>Животовська Ірина Юрївна</b><br>ТРАНСФОРМАЦІЯ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРИНЦИПУ СВІТСЬКОСТІ ДЕРЖАВИ<br>В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ НОВОЇ ПАРАДИГМИ ПУБЛІЧНО-РЕЛІГІЙНИХ ВІДНОСИН ....                | 165 |
| <b>Іванцова Зоя Анатоліївна</b><br>КОНСТИТУЦІЙНІ ПРАВА ЛЮДИНИ В УМОВАХ АЛГОРИТМІЧНОГО ВПЛИВУ .....                                                                                    | 169 |
| <b>Панасюк Віта Миколаївна</b><br>ЗАКОНОДАВЧИЙ ПРОЦЕС ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ТА ПІДТРИМАННЯ<br>КОНСТИТУЦІЙНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ .....                                                    | 171 |

**Ігнатова Анастасія Сергіївна**

МОВНІ ПРАВА У СУДОЧИНСТВІ: РОЛЬ РЕЄСТРУ ПЕРЕКЛАДАЧІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВ  
НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН. .... 173

**Козирь Дмитро Валерійович**

ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ: ЯКИМ МАЄ БУТИ МАЙБУТНЄ? ..... 177

**Бугаєнко Каріна Вікторівна**

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЖИТТЕВОГО ЦИКЛУ КОНСТИТУЦІЇ АРАБСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ ЄГИПЕТ .. 181

**Матковський Микита Сергійович**

ВІДНОВЛЕННЯ ПРАВА НА ДОСТУП ДО ІНФОРМАЦІЇ ПІСЛЯ ВІЙНИ: КОНСТИТУЦІЙНІ  
ВИКЛИКИ ..... 183

**Ваньчак Марта Володимирівна**

«ГАЛЮЦИНАЦІЇ» ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЯК ЗАГРОЗА КОНСТИТУЦІЙНИМ ПРИНЦИПАМ  
СУДОЧИНСТВА ..... 185

**Шлентов Юрій Сергійович**

ПРАВО НА ДОСТАТНІЙ ЖИТТЄВИЙ РІВЕНЬ У РІШЕННЯХ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ  
УКРАЇНИ ..... 188

## **СЕКЦІЯ 5. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО ТА БЕЗПЕКА, ПРАВА ЛЮДИНИ Й МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ХХІ СТОЛІТТІ**

**Бехруз Хашматулла**

ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ПРАВОВИХ СИСТЕМ В ЦИФРОВУ ЕПОХУ ..... 191

**Аракелян Мінас Рамзесович**

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРАВОЗАХИСНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ КРИЗ. .... 193

**Белогубова Оксана Олександрівна**

ЕНЕРГЕТИЧНА ДИПЛОМАТІЯ ЄС: МІЖНАРОДНИЙ ТА РЕГІОНАЛЬНИЙ ВИМІР. .... 196

**Грушко Мальвіна Валеріївна**

ЮРИСДИКЦІЯ МІЖНАРОДНОГО КРИМІНАЛЬНОГО СУДУ ЩОДО ЗЛОЧИНУ ГЕНОЦИДУ:  
ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА ПОЛІТИЧНІ ОБМЕЖЕННЯ. .... 198

**Vladyslav Dronov**

MEDIA AS A TOOL FOR THE PROTECTION OF HUMAN RIGHTS. .... 201

**Каненберг-Сандул Оксана Костянтинівна**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УМОВАХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ В  
ДІЯЛЬНОСТІ УВКБ ООН ..... 205

**Мануйлова Катерина Вікторівна**

ПРАВА ЛЮДИНИ У ЦИФРОВУ ЕПОХУ: ВИКЛИКИ ДЛЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО  
РЕГУЛЮВАННЯ. .... 207

**Форманюк Вікторія Василівна**

МЕРЕЖА АГЕНТСТВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ЯК ІНСТИТУЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ  
КООРДИНАЦІЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНИХ АГЕНТСТВ ЄС. .... 210

**Цибульська Ольга Юріївна**

ПРОЦЕДУРА «EXEQUATUR» В УКРАЇНІ: МІЖНАРОДНИЙ ПРИВАТНО-ПРАВОВИЙ  
АСПЕКТ ..... 213

**Ярмакі Володимир Христофорович**

БАЛАНС МІЖ БЕЗПЕКОЮ ТА ПРИВАТНІСТЮ: ЦИФРОВИЙ КОНТРОЛЬ У ВОЄННИЙ ЧАС  
КРИЗЬ ПРИЗМУ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ПРАВ ЛЮДИНИ ..... 216

**Бірюков Руслан Миколайович**

БОРІТБА З КІБЕРЗАГРОЗАМИ ЯК ФАКТОР СТАНОВЛЕННЯ МІЖНАРОДНОГО  
ПОЛІТИЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ ..... 219

**Войтович Павло Петрович**

ІНФОРМАЦІЙНІ ПРАВА ЛЮДИНИ: ПІД ЗАГРОЗОЮ? ..... 222

**Hrebeniuk Dmytro**

BETWEEN UNIVERSALISM AND FRAGMENTATION: THE EVOLUTION OF INTERNATIONAL HUMAN RIGHTS STANDARDS ..... 225

**Бугаєць Альона Сергіївна**

ЦИФРОВІЗАЦІЯ СУСПІЛЬСТВА. .... 228

**Бондарюк Ольга Олегівна**

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВИКРАДЕННЯ ДІТЕЙ У МІЖНАРОДНОМУ ТА НАЦІОНАЛЬНОМУ ПРАВІ. .... 230

**Галат Владислав Ігорович**

ЗАКОНОДАВЧА ЕВОЛЮЦІЯ СТАТТІ 25 КОНВЕНЦІЇ ООН ПРО МІЖНАРОДНУ КУПІВЛЮ-ПРОДАЖ ТОВАРІВ: ВІД ПРОЄКТУ ДО СУЧАСНОГО ФОРМУЛЮВАННЯ ..... 234

**Жакун Маргарита Юріївна**

ВОЄННА ДИПЛОМАТІЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ. .... 237

**Івахненко Єлизавета Олександрівна**

СТАНОВЛЕННЯ НОРМАТИВНИХ ТА ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗАСАД ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ЖІНОК В УМОВАХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ У XIX – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XX СТОЛІТТЯ ..... 241

**Ковальчук Андрій Трохимович**

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ЗАХИСТУ КРИТИЧНОЇ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВІЙСЬКОВИХ ЗАГРОЗ ..... 245

**Омельченко Іван Ігорович**

СТАНОВЛЕННЯ ПРИНЦИПУ ПРОПОРЦІЙНОСТІ В МІЖНАРОДНОМУ ГУМАНІТАРНОМУ ПРАВІ. .... 248

**Островерхий Олександр Олександрович**

ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НАЙВИЩОГО КЕРІВНИЦТВА ДЕРЖАВИ ЗА ЗЛОЧИН АГРЕСІЇ У XXI СТОЛІТТІ ..... 251

**Раздорожний Герман Юрійович**

УЧАСТЬ АДВОКАТІВ У ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ГАРАНТІЇ ..... 253

**Редченко Ярослав Олександрович**

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЦИФРОВИХ ВАЛЮТ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ. .... 255

**Ругало Богдан Андрійович**

ІШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ І МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННИХ ТА БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ..... 259

**Самойлюк Дмитро Геннадійович**

ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУТУ ДОКАЗУВАННЯ В МІЖНАРОДНОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ..... 262

**Taylor Alla Valeriivna**

UNIVERSAL PERIODIC REVIEW AS A MECHANISM FOR MONITORING HUMAN RIGHTS IN ISLAMIC STATES ..... 265

**Фасій Анастасія Володимирівна**

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРИМУСОВОГО ЛІКУВАННЯ В УМОВАХ ГУМАНІТАРНИХ КРИЗ: КОНВЕРГЕНЦІЯ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА ТА СТАНДАРТІВ ОХОРОНИ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ..... 268

**Чернявський Марк Віталійович**

ЦИФРОВІЗАЦІЯ МИРОТВОРЧИХ ОПЕРАЦІЙ ООН ЯК НОВИЙ ЕЛЕМЕНТ СИСТЕМИ МІЖНАРОДНОЇ БЕЗПЕКИ В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ. .... 272

**Ciornii Inesa**

ANTARCTICA, HUMAN RIGHTS AND INTERNATIONAL LEGAL RESPONSIBILITY: UKRAINE'S LEGAL PERSPECTIVE FROM THE AKADEMIK VERNADSKY STATION ..... 274

## **СЕКЦІЯ 6. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ МОРСЬКОЇ ТА МИТНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ**

|                                                                                                                                                          |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Кормич Борис Анатолійович</b><br>ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ТА ІННОВАЦІЇ ДЛЯ ПОРТІВ УКРАЇНИ .....                                                  | 279 |
| <b>Аверочкіна Тетяна Володимирівна</b><br>РИЗИКИ ДЛЯ МОРСЬКОЇ ГАЛУЗІ ТА ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА УРАЗЛИВИХ ЕКОНОМІК:<br>ПРАВОВІ ЗАСОБИ ЗМЕНШЕННЯ ВПЛИВУ ..... | 282 |
| <b>Федотов Олексій Павлович</b><br>ДОПЕРЕВІРОЧНИЙ АНАЛІЗ МИТНИХ ДЕКЛАРАЦІЙ, МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ ЯКИХ<br>ЗАВЕРШЕНО .....                                     | 285 |
| <b>Коваль Наталія Олексіївна</b><br>ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДОСТУПУ ЖІНОК ДО МОРСЬКОЇ ОСВІТИ ТА<br>ПРОФЕСІЙНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ .....                     | 289 |
| <b>Малєєва Ганна Леонідівна</b><br>СУЧАСНІ ГЕОПОЛІТИЧНІ ВИКЛИКИ У СФЕРІ ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ МОРСЬКИХ<br>КАТАСТРОФ: МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР .....      | 292 |
| <b>Сергєєв Юрій Володимирович</b><br>ВПЛИВ РОСІЙСЬКОГО ЗБРОЙНОГО ВТОРГНЕННЯ В УКРАЇНУ НА МІЖНАРОДНЕ<br>СУДНОПЛАВСТВО .....                               | 296 |
| <b>Гайдаржи Роман Андрійович</b><br>ПІДСУМКИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ «АВТОРИЗОВАНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ОПЕРАТОР»<br>В УКРАЇНІ .....                               | 299 |
| <b>Кузнецов Сергій Сергійович</b><br>ЦИФРОВІ ІННОВАЦІЇ У МОРСЬКІЙ ТРАНСПОРТНІЙ СФЕРІ: НАПРЯМИ ПРАВОВОГО<br>РЕГУЛЮВАННЯ .....                             | 304 |
| <b>Насарая Артем Валерійович</b><br>МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИЙ БАЗИС ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПОРТОВОЇ ГАЛУЗІ .....                                               | 307 |

## **СЕКЦІЯ 7. ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СУДОУСТРОЮ, ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРАТУРИ, ІНШИХ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ, АДВОКАТУРИ**

|                                                                                                                                                          |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Бакайнова Нана Мезенівна</b><br>АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА АДВОКАТІВ НА УЧАСТЬ В РЕФОРМІ<br>АДВОКАТУРИ .....                                  | 311 |
| <b>Косюта Михайло Васильович</b><br>ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОТИ ТА УПРАВЛІННЯ В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ .....                                                 | 316 |
| <b>Костенко Сергій Костянтинівич</b><br>ПРОБЛЕМА НОРМАТИВНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ЗАСАД СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ В<br>ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ .....                | 322 |
| <b>Свида Олексій Георгійович</b><br>ОБРАННЯ СУДДІВ НА АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСАДИ: ОКРЕМІ ПИТАННЯ .....                                                       | 326 |
| <b>Кісліцина Ірина Олександрівна</b><br>ЕТИЧНІ СТАНДАРТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОКУРОРА В ДЕЯКИХ КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО<br>СОЮЗУ: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ..... | 328 |
| <b>Кравченко Марина Олександрівна</b><br>ЩОДО ЗНАЧЕННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОГРАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ .....                                       | 333 |
| <b>Храпенко Олена Олегівна</b><br>ЦИФРОВА ГРАМОТНІСТЬ АДВОКАТА ЯК ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОГО ЗАХИСТУ ПРАВ<br>ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ .....                            | 336 |
| <b>Синицин Павло Миколайович</b><br>БРОНЮВАННЯ АДВОКАТІВ ЯК ГАРАНТІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА НА ЗАХИСТ В УМОВАХ<br>ВОЄННОГО СТАНУ .....                       | 339 |

*Щербатий Роман Романович*

ПОНЯТТЯ «КОНКУРСНІ ПРОЦЕДУРИ» У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ СУДДІВСЬКОГО  
КОРПУСУ В УКРАЇНІ. .... 340

*Нестерчук Лілія Петрівна*

«AMICUS CURIAE» ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ СПРАВЕДЛИВОСТІ  
СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ ..... 343

*Курганський Олександр Валерійович*

ОКРЕМІ ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ПРИЗНАЧЕННЯ СУДДІВ НА АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСАДИ В  
МІСЦЕВИХ СУДАХ. .... 347

*Тригоренко Юрій Сергійович*

СПОСОБИ, ПРИЙОМИ ТА ЗАСОБИ ЗАХИСТУ АДВОКАТОМ ПРАВ КЛІЄНТА В ЦИФРОВОМУ  
ВИМІРІ ..... 351

*Зубрицький Олександр Олександрович*

СУЧАСНИЙ СТАН ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРИТЯГНЕННЯ  
АДВОКАТА ДО ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА  
НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ. .... 355

*Мозгальов Віктор Юрійович*

ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОГО СТИМУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ З ТОРГІВЛІ  
ГЛАДКОСТЬОВИМ ЗБРОЄМ НЕВІЙСЬКОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ..... 358

*Осадчук Ілля Олегович*

ЗАХИСТ НА ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМОК  
ДОСЛІДЖЕННЯ ..... 361

*Чорний Максим Михайлович*

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ ПРОКУРОРА ЩОДО  
ЗДІЙСНЕННЯ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КЕРІВНИЦТВА ПРИ РОЗСЛІДУВАННІ КРИМІНАЛЬНИХ  
ПРАВООПОРУШЕНЬ ОРГАНАМИ ДБР ..... 363

## **СЕКЦІЯ 8. ТРУДОВЕ ПРАВО ТА ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ Й ПРАКТИКИ**

*Чанишева Галія Інсафівна*

ДИРЕКТИВА ЄС ПРО ПЛАТФОРМУ ЗАЙНЯТИСТЬ: ЗМІСТ І ЗНАЧЕННЯ. .... 367

*Бориченко Катерина Валеріївна*

ЩОДО ЕФЕКТИВНОСТІ СУДОВОГО ЗАХИСТУ ПРАВА НА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ У ВИДІ  
ПЕНСІЇ В СУЧАСНИХ УМОВАХ. .... 371

*Панченко Анна Олександрівна*

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД НАДАННЯ НЕДЕРЖАВНИХ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ТА  
ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО ЗАПОЗИЧЕННЯ В НАЦІОНАЛЬНУ ПРАКТИКУ ..... 375

*Lagutina Iryna Victorivna*

THE ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF FLEXIBLE FORMS OF EMPLOYMENT ..... 379

*Pozharova Oksana*

INTERNATIONAL OCCUPATIONAL SAFETY STANDARDS. .... 382

*Наньєва Марія Іванівна*

ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ТРУДОВИХ ПРАВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ. .... 385

*Кіліміченко Анна Олегівна*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ В  
СУЧАСНИХ УМОВАХ ..... 389

*Горбаченко Ерік Сергійович*

ПРАВОВИЙ СТАТУС РОБОТОДАВЦЯ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ ФРАНЦУЗЬКОЇ  
РЕСПУБЛІКИ ..... 392

|                                                                                                                                                |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Карпенко Олександр Олександрович</b><br>СТОРОНИ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ ТА ОКРЕМИХ<br>КРАЇН ЄС .....                  | 395 |
| <b>Мензатул Дмитро Володимирович</b><br>СПРАВЕДЛИВІ УМОВИ ПРАЦІ ЗА АКТАМИ ЄС ТА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ .....                                   | 398 |
| <b>Сітніков Микита Романович</b><br>ЮРИДИЧНІ ОЗНАКИ ПРАВА НА ВЕДЕННЯ КОЛЕКТИВНИХ ПЕРЕГОВОРІВ З УКЛАДЕННЯ<br>КОЛЕКТИВНИХ УГОД І ДОГОВОРІВ. .... | 402 |
| <b>Соколов Дмитро Сергійович</b><br>ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСІБ, ЗВІЛЬНЕНИХ ІЗ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ТА ЧЛЕНІВ ЇХ<br>СІМЕЙ. ....                    | 405 |

## СЕКЦІЯ 9. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

|                                                                                                                                                                                      |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Степаненко Оксана Василівна</b><br>ОСОБЛИВОСТІ ВСТАНОВЛЕННЯ СИСТЕМАТИЧНОСТІ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА<br>ПРИ НАЯВНОСТІ КІЛЬКОХ ПОТЕРПІЛИХ .....                                       | 409 |
| <b>Стрельцов Євген Львович</b><br>ДО ПИТАННЯ ПРО СУТНІСТЬ ПРАВА .....                                                                                                                | 412 |
| <b>Туляков Вячеслав Олексійович</b><br>DESISTANCE, СТИГМАТИЗАЦІЯ ТА ПРОФАЙЛІНГ: КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ВИМІР ...                                                                       | 414 |
| <b>Колодін Денис Олексійович</b><br>КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ МИРУ ТА ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ:<br>ПРОБЛЕМИ РОЗМЕЖУВАННЯ. ....                                              | 418 |
| <b>Полянський Євген Юрійович</b><br>ПРО ПРАВО ЛЮДИНИ НА СМЕРТЬ ТА ЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЕВТАНАЗІЇ .....                                                                                      | 421 |
| <b>Мирошніченко Наталія Анатоліївна</b><br>ДЕЯКІ РОЗДУМИ ЩОДО ПРОЕКТУ КК УКРАЇНИ. ....                                                                                               | 424 |
| <b>Абакіна-Пілявська Людмила Миколаївна</b><br>ПРАВОВИЙ СТАТУС БІОЛОГІЧНИХ МАТЕРІАЛІВ ЛЮДИНИ. ....                                                                                   | 427 |
| <b>Бубен Каріна Вікторівна</b><br>ДЕТЕРМІНАНТИ ПРОТИПРАВНОЇ ПОВЕДІНКИ УЧАСНИКІВ МОЛОДІЖНИХ<br>УГРУПОВАНЬ. ....                                                                       | 429 |
| <b>Бериш Анастасія Яковлівна</b><br>КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ: АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА<br>ВИКЛИКИ .....                                                         | 431 |
| <b>Бойченко Віталій Петрович</b><br>МЕЖІ ДОПУСТИМОГО КОНТРОЛЮ ЗА ВЧИНЕННЯМ ЗЛОЧИНУ: ПРОБЛЕМА ПРОВОКАЦІЇ<br>ПІДКУПУ .....                                                             | 434 |
| <b>Горбачова Ірина Михайлівна</b><br>НЕЗАКОННЕ ЗБАГАЧЕННЯ ТА ЦИВІЛЬНА ПРОЦЕДУРА ВИЗНАННЯ НЕОБҐРУНТОВАНИМИ<br>АКТИВІВ: ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕХАНІЗМІВ .....                                  | 437 |
| <b>Іванова Вероніка Петрівна</b><br>КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА<br>ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ. ....                                         | 440 |
| <b>Козаченко Олександр Васильович</b><br>ДО ПИТАННЯ ВІДПОВІДНОСТІ ТЕРМІНОЛОГІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНУ УКРАЇНИ<br>ЄВРОПЕЙСЬКИМ СТАНДАРТАМ: В ПРОДОВЖЕННЯ ДИСКУСІЇ .....                 | 443 |
| <b>Kuzmin Eduard Eduardovich</b><br>THE «WHAT QUESTION» IN INTERNATIONAL PUNISHMENT: SHAPING THE CONTOURS OF<br>ASKING WITHIN THE DISCOURSE OF SENTENCING PRACTICE AT THE ICTY ..... | 446 |

|                                                                                                                                                                                                               |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Мусиченко Ольга Михайлівна</b><br>ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ<br>ЗА САМОВІЛЬНЕ ЗАЛИШЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ ЧАСТИНИ АБО МІСЦЯ СЛУЖБИ ТА<br>ДЕЗЕРТИРСТВО .....                 | 448 |
| <b>Павлова Олександра Сергіївна</b><br>СПІВВІДНОШЕННЯ ПОКАРАННЯ ТА ІНШИХ ЗАХОДІВ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО<br>ХАРАКТЕРУ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РОЗМЕЖУВАННЯ .....                                                    | 452 |
| <b>Тавлуй Олена Вікторівна</b><br>ЗАХОДИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ХАРАКТЕРУ ЩОДО ЮРИДИЧНИХ ОСІБ У РАЗІ<br>ВЧИНЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ<br>БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ: СУДОВА ПРАКТИКА ..... | 454 |
| <b>Тимофеева Лілія Юріївна</b><br>ПРОПОРЦІЙНІСТЬ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ .....                                                                                                                                      | 456 |
| <b>Хильченко Анастасія Сергіївна</b><br>ПРИНЦИПИ ЯК СКЛАДОВА ЗАГАЛЬНИХ ЗАСАД КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА В ЕПОХУ<br>ЦИФРОВІЗАЦІЇ .....                                                                                | 460 |
| <b>Хімченко Світлана Анатоліївна</b><br>ДОЦІЛЬНІСТЬ КРИМІНАЛІЗАЦІЇ НЕНАДАННЯ ДОПОМОГИ ОСОБИ, ЯКА ПЕРЕБУВАЄ В<br>НЕБЕЗПЕЧНОМУ ДЛЯ ЖИТТЯ СТАНІ .....                                                            | 462 |
| <b>Чугуніков Ігор Іванович</b><br>КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ОХОРОНА НЕНАРОДЖЕНОГО ЖИТТЯ: ПРОБЛЕМНІ<br>АСПЕКТИ .....                                                                                                 | 465 |
| <b>Забавський Дмитро Олександрович</b><br>КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА КОНТРАБАНДУ: НАПРЯМКИ<br>ВДОСКОНАЛЕННЯ .....                                                                                        | 469 |
| <b>Ігнатов Євген Євгенович</b><br>УХИЛЕННЯ ВІД ПРИЙНЯТТЯ НА ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ ЗА КОНТРАКТОМ .....                                                                                                              | 472 |
| <b>Калитаєв Володимир Володимирович</b><br>ОСОБЛИВОСТІ ЗОВНІШНЬОЇ ФОРМИ КАРАЛЬНОГО ТА НЕКАРАЛЬНОГО КРИМІНАЛЬНО-<br>ПРАВОВОГО ВПЛИВУ .....                                                                     | 475 |
| <b>Коновальчук Сергій Сергійович</b><br>КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ У ПРОТИДІЇ ЗЛОВЖИВАННЮ ПОВНОВАЖЕННЯМИ<br>ОСОБАМИ, ЯКІ НАДАЮТЬ ПУБЛІЧНІ ПОСЛУГИ .....                                                    | 478 |
| <b>Мусиченко Віталій Олександрович</b><br>КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ ПРИТОНОУТРИМАННЮ: ДО<br>ОБґРУНТУВАННЯ АКТУАЛЬНОСТІ .....                                                                        | 481 |
| <b>Перстинчик Дмитро Олегович</b><br>КОНТРАБАНДА ПІДАКЦИЗНИХ ТОВАРІВ: ОБУМОВЛЕНІСТЬ КРИМІНАЛЬНОЇ<br>ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ .....                                                                                    | 484 |
| <b>Продун Олена Сергіївна</b><br>ПЕРСПЕКТИВИ ДЕКРИМІНАЛІЗАЦІЇ ОКРЕМИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ<br>МОРАЛЬНОСТІ .....                                                                                                | 486 |
| <b>Рутковська Анастасія Русланівна</b><br>КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ОЦІНКА ПОНЯТТЯ «ТРОФЕЙНОЇ ЗБРОЇ» В УМОВАХ ВОЄННОГО<br>СТАНУ .....                                                                               | 489 |
| <b>Фартух Олександр Олександрович</b><br>СУЧАСНІ ВИКЛИКИ В СФЕРІ ВОЄННИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ .....                                                                                                     | 493 |
| <b>Целіх Павло Володимирович</b><br>МЕТА ЗАПОДІЯННЯ ШКОДИ ІНТЕРЕСАМ ДЕРЖАВИ ЯК ОБОВ'ЯЗКОВА ОЗНАКА<br>СУБ'ЄКТИВНОЇ СТОРОНИ СКЛАДУ ЗЛОЧИНУ, ПЕРЕДБАЧЕНОГО СТ. 332-2 КК УКРАЇНИ ..                               | 495 |

## СЕКЦІЯ 10. ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

*Аленін Юрій Павлович, Торбас Олександр Олександрович*

ОСОБЛИВОСТІ ЗАТРИМАННЯ УПОВНОВАЖЕНОЮ ПОСАДОВОЮ ОСОБОЮ ВІДПОВІДНО ДО СТ. 208 КПК УКРАЇНИ .....499

*Дрьомін Віктор Миколайович*

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС КРІЗЬ ПРИЗМУ КРИМІНОЛОГІЇ .....502

*Ракіпова Інна Василівна*

ЩОДО ІНСТИТУТУ ПСИХОСОЦІАЛЬНОГО СУПРОВОДУ В УКРАЇНІ (КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ АСПЕКТ) .....505

*Волошина Владлена Костянтинівна*

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ПРИНЦИПУ ПРОПОРЦІЙНОСТІ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ: ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ. ....508

*Гуртієва Людмила Миколаївна*

ВИДИ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ РІШЕНЬ СЛІДЧОГО ЗА ФОРМОЮ ЇХ ПРИЙНЯТТЯ. ....511

*Завтур Віктор Андрійович*

ЗМІНА ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ У ВИГЛЯДІ ДОМАШНЬОГО АРЕШТУ З ПІДСТАВИ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ Ч.6 СТ. 616 КПК УКРАЇНИ: НОРМОТВОРЧІ ТА ПРАВАЗАСТОСОВНІ АСПЕКТИ. ....514

*Лукашук Каріна Русланівна*

СУДОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗА ДОТРИМАННЯМ ПРАВ ЗАСУДЖЕНИХ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: КРИМІНАЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ АСПЕКТ .....517

*Мурзановська Аліна Владиславівна*

ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ ЩОДО АДВОКАТА: ПИТАННЯ ЗАКОННОСТІ .....519

*Melnychuk Tetiana*

RULE OF LAW OR RULE OF SECURITY: RETHINKING LEGAL RESPONSES TO ORGANISED CRIME AMID HYBRID THREATS .....523

*Підгородинська Анастасія Вікторівна*

ДО ПИТАННЯ ПРО КРИМІНАЛЬНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ТРЕТІХ ОСІБ, ЩОДО МАЙНА ЯКИХ ВИРІШУЄТЬСЯ ПИТАННЯ ПРО АРЕШТ .....527

*Пожар Вадим Георгійович*

ЩОДО ДИСКРЕЦІЇ ПРОКУРОРА ПРИ ВИРІШЕННІ ПИТАННЯ ПРО ЗВІЛЬНЕННЯ ОСОБИ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ .....532

*Степаненко Андрій Сергійович*

ВИКОРИСТАННЯ ВЕЛИКИХ МОВНИХ МОДЕЛЕЙ (LLM) У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ: РИЗИКИ «ГАЛЮЦИНАЦІЙ» ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД РЕАГУВАННЯ .....535

*Сидорчук Владислав Васильович*

Сидорчук Інна Сергіївна  
ОКРЕМІ ФАКТИЧНІ ОБСТАВИНИ ЗАЛУЧЕННЯ ЗАХИСНИКА ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ОКРЕМОЇ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ДІЇ .....538

*Стародубов Сергій Вікторович*

ОЦІНКА КАТЕГОРІЇ «СУСПІЛЬНИЙ ІНТЕРЕС» У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ПРИ ЗАТВЕРДЖЕННІ УГОД .....541

*Федчун Наталія Олександрівна*

МЕДІАКРИМІНОЛОГІЯ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ .....543

*Цитряк Віктор Ярославович*

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОРІЄНТИРИ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЕТЕРМІНАНТ КОРУПЦІЙНОГО ПІДКУПУ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ .....545

*Альбещенко Олексій Станіславович*

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПВК «ВАГНЕР» У СИСТЕМІ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ: ВІД ВОЄННОЇ ІНСТРУМЕНТАЛІЗАЦІЇ ДО КОНТРОЛЮ НАД КРИТИЧНОЮ ІНФРАСТРУКТУРОЮ ТА РЕСУРСАМИ ..... 548

*Вересюк Ольга Володимирівна*

КОРУПЦІЙНІ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ АДВОКАТІВ: КРИМІНОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ЕТАПУ ..... 550

*Дармонук Едуард Валерійович*

ВЗАЄМОДІЯ СЛІДЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ ІЗ ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ МИТНОЇ СЛУЖБИ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ЩОДО КОНТРАБАНДИ ..... 553

*Іоніди Костянтин Володимирович*

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ..... 556

*Красіловський Вадим Олександрович*

ЩОДО ПЕРЕДУМОВ І ПІДСТАВ НАБУТТЯ СТАТУСУ ПРЕДСТАВНИКА ПОТЕРПІЛОГО В СУЧАСНОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ..... 560

*Маркіна Анна Валеріївна*

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ДОКАЗІВ ДЛЯ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ПІДОЗРЮВАНИХ У ВЧИНЕННІ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ ..... 564

*Мишак Дмитро Едуардович*

УЧАСТЬ ЗАХИСНИКА НА ЗАВЕРШАЛЬНИХ ЕТАПАХ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ ..... 567

*Мельник Олександр Леонідович*

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОЇ ВИЗНАЧЕНОСТІ СТРОКІВ ДІЇ ОБОВ'ЯЗКІВ ОСОБИ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ЗАПОБІЖНИХ ЗАХОДІВ ..... 569

*Нечипорук Володимир Олександрович*

ЩОДО ПРЕЦЕДЕНТНОЇ ПРИРОДИ РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ..... 572

*Понурко Тарас Андрійович*

ВПЛИВ МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО ПРАВА НА РОЗВИТОК СИСТЕМИ МІЖНАРОДНОЇ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ ..... 574

*Шугалевич Ігор Васильович*

ТРАНСФОРМАЦІЯ СУДОВОГО ПРЕЦЕДЕНТУ В ПРАВОВІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ: КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВЧИХ ЗМІН ..... 576

## **СЕКЦІЯ 11. КРИМІНАЛІСТИКА, СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА ТА ПОЛІГРАФОЛОГІЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СУДОЧИНСТВА**

*Аркуша Лариса Ігорівна*

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ..... 579

*Ващук Олеся Петрівна*

ВИКОРИСТАННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ WIKIPEDIA ДЛЯ ПОШИРЕННЯ НАУКОВИХ ЗНАНЬ: ПЕРЕВАГИ ТА ОБМЕЖЕННЯ ..... 581

*Загородній Віктор Євстафійович*

ДІЇ СЛІДЧО-ОПЕРАТИВНОЇ ГРУПИ НА МІСЦІ ПОДІЇ В УМОВАХ ПУБЛІЧНОГО ТИСКУ .... 583

*Черемнова Антоніна Іванівна*

ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ ПІД ЧАС ВІЯВЛЕННЯ ОЗНАК ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ ..... 588

*Басалюк Наталія Василівна*

ЦИФРОВА АКТИВНІСТЬ КОРИСТУВАЧІВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ У СИСТЕМІ КРИМІНАЛІСТИЧНИХ ТА СУДОВО-ЕКСПЕРТНИХ ДОКАЗІВ (ЗА СТ. 436-2 КК УКРАЇНИ) ... 591

**Белік Лариса Степанівна**

ВПЛИВ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ОСОБИ НА ДОСТОВІРІСТЬ ДОКАЗІВ У  
КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....595

**Гресь Юлія Олегівна**

ТРАНСФОРМАЦІЯ СЛІДІВ У ПРОВАДЖЕННЯХ ПРО КОРИСЛИВІ КРИМІНАЛЬНІ  
ПРАВОПОРУШЕННЯ: ТРАДИЦІЙНА СЛІДОВА КАРТИНА ТА НОВІ ВИКЛИКИ ЕРИ  
ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ .....596

**Загородній Ігор Вікторович**

КОНВЕРГЕНЦІЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОКАЗУВАННЯ У  
КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ ПРО ТЯЖКІ ЗЛОЧИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО  
СТАНУ.....599

**Колодіна Анна Сергіївна**

МОЖЛИВОСТІ КОМП'ЮТЕРНО-ТЕХНІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ПРИ ДОСЛІДЖЕННІ ЦИФРОВИХ  
ДОКАЗІВ.....602

**Чернов Олександр Віталійович**

ВИКОРИСТАННЯ ДАНИХ СУДОВОЇ ЕНТОМОЛОГІЇ У КРИМІНАЛІСТИЧНІЙ ПРАКТИЦІ ДЛЯ  
ВСТАНОВЛЕННЯ ЧАСУ НАСТАННЯ СМЕРТІ .....605

**Чіпко Наталія Василівна, Лисяк Назар Васильович**

КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОБ'ЄКТА ПОСЯГАННЯ ПІД ЧАС ВЧИНЕННЯ  
ШАХРАЙСТВА У СУЧАСНИХ УМОВАХ .....608

**Чумак Сергій Прокопійович, Фалінський Павло Миколайович**

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПРИЗНАЧЕННЯ ЕКСПЕРТИЗ У ЦИФРОВІЗОВАНОМУ  
КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ.....610

**Федорчук Олександр Вікторович**

ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРНОЇ ПОБУДОВИ ЗЛОЧИННИХ УГРУПОВАНЬ, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬ  
ЗЛОЧИНИ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....614

**Хижняк Євген Сергійович**

ПОНЯТТЯ ТА ЗНАЧЕННЯ КООРДИНАЦІЇ ДІЙ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ПІД ЧАС  
ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЗА  
ФАКТОМ ВЧИНЕННЯ УМИСНИХ ВБИВСТВ .....616

**Стаурська Олександра Миколаївна**

ПОСТЦИФРОВА ТРАСОЛОГІЯ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ У РОЗВИТКУ  
КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ НАУКИ.....620

**Винокуров Юрій Олегович**

МІСЦЕ ТАКТИЧНИХ ОПЕРАЦІЙ У СИСТЕМІ ЗАСОБІВ РОЗСЛІДУВАННЯ ОРГАНІЗОВАНОЇ  
ЗЛОЧИННОСТІ У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ.....623

**Височанська Софія Олегівна, Чурілова Єлизавета Вадимівна**

РОЛЬ ДОМЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ У ЗНИЖЕННІ РІВНЯ СМЕРТНОСТІ НА  
ДОГОСПІТАЛЬНОМУ ЕТАПІ В УМОВАХ БОЙОВИХ ДІЙ.....625

**Гриневич Вікторія Юріївна**

ПОЛІГРАФ У СИСТЕМІ ТАКТИЧНИХ ЗАСОБІВ ПЕРЕВІРКИ СЛІДЧИХ ВЕРСІЙ ПІД ЧАС  
РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.....628

**Пишиненко Ірина Юріївна**

КРИМІНАЛІСТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ПОСТКРИМІНАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ У СИСТЕМІ  
ПЕРЕВІРКИ ВЕРСІЙ ЩОДО ІНСЦЕНУВАННЯ НАСИЛЬНИЦЬКИХ ЗЛОЧИНІВ .....631

**Волос Владислав Олександрович**

РОЛЬ ЦИФРОВОЇ КРИМІНАЛІСТИКИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ,  
УЧИНЕНИХ ОРГАНІЗОВАНИМИ ГРУПАМИ .....634

**Гончарук Владислава Ігорівна**

СОЦІЛЬНІ МЕРЕЖІ ТА МЕСЕНДЖЕРИ ЯК ЦИФРОВІ ОБ'ЄКТИ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ У ЗЛОЧИНАХ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ВЕРБУВАННЯМ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЄЮ ОСІБ.....636

**Дрига Єлизавета Вадимівна**

КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДЖЕРЕЛ «ЧОРНОГО РИНКУ» ЗБРОЇ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....638

**Єрофеева Ольга Сергіївна**

ПРИЧИНИ ЗЛОЧИННОГО ПОСЯГАННЯ В КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕННЯХ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЗАВОЛОДІННЯМ СПАДКОВИМ МАЙНОМ.....641

**Загородній Андрій Ігорович**

ЦИФРОВА ПЛАТФОРМА ДЛЯ КООРДИНАЦІЇ ДІЙ СЛІДЧОГО, ОПЕРАТИВНОГО ПРАЦІВНИКА ТА ЕКСПЕРТА.....643

**Зозола Юлія Анатоліївна**

КРИМІНАЛІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСОБИСТОСТІ ЗЛОЧИНЦІВ, ПРИЧЕТНИХ ДО ВЧИНЕННЯ КОРИСЛИВИХ ЗЛОЧИНІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО АБО НАДЗВИЧАЙНОГО СТАНУ.....646

**Кіліміченко Сергій Олегович**

ДО СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПРОТИДІЇ РОЗСЛІДУВАННЮ ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....648

**Кіліміченко Христина Юріївна**

ВИКОРИСТАННЯ ЕМОЦІЙНИХ ЧИННИКІВ І СІМЕЙНИХ ЗВ'ЯЗКІВ ПІД ЧАС ДОПИТУ ЖІНОК, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬ ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ: ДОПУСТИМИЙ ТАКТИЧНИЙ ПРИЙОМ ЧИ ЗАБОРОНЕНИЙ ЗАКОНОДАВСТВОМ.....651

**Ляховецький Сергій Олександрович**

ДО ПОНЯТТЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ ДОВЕДЕННЯ ДО САМОГУБСТВА.....654

**Манжос Кирило Олегович**

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ СПОСОБІВ ВЧИНЕННЯ ШАХРАЙСТВ .....656

**Мунтяну Юліан Іванович**

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТИПОВИХ СЛІДЧИХ СИТУАЦІЙ ПОЧАТКОВОГО ЕТАПУ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗАХОПЛЕННЯ ЗАРУЧНИКІВ.....658

**Паламарчук Олексій Олександрович**

ЗНАЧЕННЯ ТАКТИЧНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КВАРТИРНИХ КРАДІЖОК, ВЧИНЕНИХ ОРГАНІЗОВАНИМИ ЗЛОЧИННИМИ УГУРУПОВАВАННЯМИ.....661

**Радецький Сергій Віталійович**

ТИПОВІ СЛІДЧІ СИТУАЦІЇ ПОЧАТКОВОГО ЕТАПУ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ ПРОТИ ЖУРНАЛІСТІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ.....664

**Стародубов Олександр Сергійович**

ТАКТИЧНА ОПЕРАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОКАЗОВОЇ ЗАВЕРШЕНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕГЛАСНИХ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ.....667

**Черниш Юрій Петрович**

ДО ПОНЯТТЯ СУТНОСТІ СЛІДЧОЇ СИТУАЦІЇ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КОНТРАБАНДИ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ.....670

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ.....675

**Пожар Вадим Георгійович**

*Національний університет «Одеська юридична академія»,  
доцент кафедри кримінального процесу,  
кандидат юридичних наук, доцент*

## **ЩОДО ДИСКРЕЦІЇ ПРОКУРОРА ПРИ ВИРІШЕННІ ПИТАННЯ ПРО ЗВІЛЬНЕННЯ ОСОБИ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ**

В умовах сучасного реформування кримінальної юстиції України особливого значення набуває питання оптимізації процесуальної ролі прокурора як суб'єкта, на якого покладено реалізацію функції публічного обвинувачення та процесуального керівництва досудовим розслідуванням. Одним із ключових аспектів такої трансформації є розширення меж дискреційних повноважень прокурора, що зумовлено необхідністю забезпечення ефективності кримінального провадження, процесуальної економії та дотримання прав і свобод людини.

Особливої актуальності ця проблематика набуває у сфері вирішення питання про звільнення особи від кримінальної відповідальності, де прокурор виступає не лише як представник обвинувачення, а і як гарант законності та справедливості. Саме на цій стадії відбувається поєднання публічних інтересів держави у притягненні особи до відповідальності та приватних інтересів особи щодо уникнення кримінально-правових наслідків за наявності передбачених законом підстав.

Водночас відсутність чітких законодавчих критеріїв реалізації прокурорської дискреції при прийнятті відповідних рішень, а також неоднорідність правозастосовної практики зумовлюють ризики суб'єктивізму, порушення принципу рівності перед законом і судом, а також можливі зловживання процесуальними повноваженнями. У зв'язку з цим постає необхідність комплексного наукового осмислення меж, змісту та механізмів реалізації дискреційних повноважень прокурора у зазначеній сфері.

КПК України покладає остаточне рішення про звільнення виключно на суд, проте прокурор як ініціатор кримінального провадження може протягом досудового розслідування виявити обставини, що надають право на звільнення (наприклад, закінчення строків давності, примирення з потерпілим, дійове каяття, істотна зміна обстановки тощо), і без ініціативи прокурора ці обставини можуть залишитися поза увагою суду, принаймні на певний час. При цьому закон не містить реальних механізмів примусу прокурора до подання відповідного клопотання (крім звернення в порядку 220 КПК, що часто неефективно), а також не деталізує критерії оцінки таких підстав, що в підсумку може призвести до повної залежності від волевиявлення прокурора при вирішенні цього питання.

У процесуальній науці під дискреційними повноваженнями (розсудом) розуміють повноваження, надане особі, яка наділена владою вибирати між двома і більш альтернативами, коли кожна альтернатива є законною. Так на думку В. Вапнярчука, «дискреційні повноваження виникають там, де нормативними

приписами як можливими межами застосування розсуду є гіпотези та диспозиції ситуативних норм кримінального процесуального права, дефініції оціночних понять чи правові позиції щодо їх розуміння» [1, с. 8]. Таким чином, підґрунтям виникнення дискреційних повноважень виступає нормативно закріплена множинність можливих варіантів здійснення певної діяльності, що обумовлює потребу у виборі, який, своєю чергою, базується на розсуді суб'єкта, уповноваженого його здійснювати.

У практиці Верховного Суду також можна зустріти визначення дискреції, зокрема у постанові Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 31 липня 2024 року (справа №531/2505/21) зазначено, що «поняття судової дискреції (судового розсуду) у кримінальному судочинстві охоплює повноваження суду (його права та обов'язки), надані йому державою, обирати між альтернативами, кожна з яких є законною, та інтелектуально-вольову владну діяльність суду з вирішення у визначених законом випадках спірних правових питань, виходячи із цілей та принципів права, загальних засад судочинства, конкретних обставин справи, даних про особу винного, справедливості та достатності обраного покарання тощо» [2].

Отже, можна дійти висновку, що дискреція прокурора у питання звільнення від кримінальної відповідальності означає надання прокурору певної свободи вибору в питаннях звернення до суду із відповідним клопотанням на основі його розсуду та в межах, передбачених законом, з метою підвищення ефективності та вирішення завдань кримінального провадження.

Аналіз процедури звільнення від кримінальної відповідальності за чинним КПК України призводить до висновку, що встановлення підстав для такого звільнення на етапі досудового розслідування віднесено виключно до компетенції прокурора. Так, згідно ст. 286 ч. 2 КПК саме від висновку прокурора про встановлення підстави для звільнення від кримінальної відповідальності залежить складання відповідного клопотання. Всі підстави для такого звільнення чітко визначено у діючому КК України (статті 45-49, 97 КК України, а також спеціальні випадки звільнення від кримінальної відповідальності, визначені в окремих статтях Особливої частини КК України). Змістовний аналіз зазначених підстав свідчить, що не всі вони містять дискрецію прокурора, суду при вирішенні питання про звільнення від кримінальної відповідальності. Це підтверджує і сучасна судова практика. Так, у постанові Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 05 вересня 2024 року (справа №166/37/24) зокрема зазначено, що імперативний припис у ст. 45 КК України про те, що особа «звільняється від кримінальної відповідальності» означає, що закон передбачає обов'язкове і безумовне звільнення особи від кримінальної відповідальності [3]. Незважаючи на це, саме прокурору на етапі досудового розслідування належить оцінити достатність підстав для складання клопотання про таке звільнення від кримінальної відповідальності, але тут питання вже не в наявності дискреції, а в оцінці наявності чи відсутності достатніх підстав.

До дискреційних підстав звільнення від кримінальної відповідальності належить стаття 47 КК України, що передбачає можливість звільнення особи, яка вперше вчинила кримінальний проступок або нетяжкий злочин, за умови передачі особи на поруки колективу підприємства чи організації (за їхнім клопотанням). Формулювання «може бути звільнено... з передачею її на поруки...» робить це звільнення дискреційним. Так само і стаття 48 КК України передбачає звільнення у зв'язку із зміною обстановки та містить оцінні фрази «може бути звільнено... якщо буде визнано...», що надає прокурору право вирішувати звертатися до суду з відповідним клопотанням про звільнення чи ні. Також стаття 97 КК України допускає звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності, оскільки норма сформульована як «може бути звільнено», що робить звільнення також дискреційним. Стаття 401 КК України (ч. 5) також передбачає дискрецію при звільненні від кримінальної відповідальності особи, яка вперше вчинила правопорушення, передбачені ст. 407–408 КК України і добровільно звернулася з наміром повернутися до служби (за наявності згоди командира), оскільки в цій нормі використано формулювання «може бути звільнена», тобто застосування звільнення залежить від оцінки обставин.

Отже, аналіз положень КК України, якими регламентовано питання звільнення від кримінальної відповідальності, свідчить, що чіткі критерії визначення необхідності застосування саме тієї чи іншої форми реалізації кримінальної відповідальності відсутні, наведені статті містять оціночні формулювання, що дають прокурору вибір щодо ініціювання звільнення від відповідальності. Таким чином прокурор, у кожному конкретному випадку, з урахуванням обставин справи, тяжкості вчиненого кримінального правопорушення, особи підозрюваного, обвинуваченого, обставин що пом'якшують та обтяжують покарання, з огляду на його дискреційні повноваження та положення закону обирає між альтернативами, кожна з яких є законною.

#### **Список використаних джерел:**

1. Вапнярчук В. Межі застосування судового розсуду в кримінальному провадженні. *Теорія і практика правознавства*. 2014. Вип. 1 (5). С. 1–12.
2. Постанова Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 31 липня 2024 року (справа №531/2505/21). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/120860283>
3. Постанова Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 05 вересня 2024 року (справа №166/37/24). URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/121502750>

**Ключові слова:** прокурор, дискреція, повноваження прокурора, досудове розслідування, звільнення від кримінальної відповідальності.

**Key words:** prosecutor, discretion, prosecutor's powers, pre-trial investigation, exemption from criminal liability.